

ПРО КУЛЬТУРНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО УКРАЇНИ
ІЗ ЗАРУБІЖНИМИ КРАЇНАМИ
у травні 2013 року

*(оглядова довідка за матеріалами преси та
неопублікованих документів)*

В Україні

Низку питань щодо святкування у 2014 році 200-річчя від дня народження Т.Шевченка та про хід підготовки до відзначення 1025-річчя хрещення Київської Русі було обговорено в Одесі на першому спільному засіданні депутатських парламентських груп України та Росії, присвяченому розвитку російсько-українського міжрегіонального співробітництва. У заході, зокрема, взяв участь Надзвичайний і Повноважний Посол Російської Федерації в Україні М. Зурабов.

Невід'ємною складовою зміцнення культурних зв'язків між Україною та зарубіжними країнами є постійні контакти керівництва галузі культури з представниками посольств країн, акредитованих у нашій державі. Так, важливі питання розвитку двостороннього культурного співробітництва між Україною та Індією було розглянуто у ході зустрічі першого заступника Міністра культури України Т. Г. Кохана із Надзвичайним і Повноважним Послом Індії в Україні Р. Чандером. Посол, зокрема, запросив Т. Г. Кохана 24 травня взяти участь у відкритті спільної виставки української художниці О. Путрі та її батька Є. Путрів індійському культурному центрі „Санскрит”.

Питання культурного співробітництва, перспективи та шляхи подальшого його розвитку було також розглянуто на зустрічах заступника Міністра культури України – керівника апарату Б. С. Сличинського із заступником Державного секретаря Міністерства людських ресурсів Угорщини Ч.Латорцаї та директором Національного алжирського оркестру А. Буазарою. Зокрема, А. Буазара запросив український мистецький колектив Національної радіокомпанії України відвідати Алжир у вересні 2013 року для участі у V Міжнародному фестивалі симфонічної музики, в якому Україна бере активну участь з 2009 року.

Заступник Міністра культури України В. С. Балюрко провів робочу зустріч з головою німецької частини Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей М. Янсеном та керівником відділу культури, освіти та меншин Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні Д. Лехельтом. Під час зустрічі сторони обговорили питання двостороннього співробітництва у галузі реституції та повернення культурних цінностей. Також сторони домовились про проведення X засідання Змішаної українсько-німецької комісії з питань повернення та реституції втрачених та незаконно переміщених під час та внаслідок Другої світової війни культурних цінностей у період 14–18 жовтня 2013 року у м. Одесі. Українська сторона підтримала ініціативу німецької сторони щодо здійснення спільного проекту-виставки у м. Одесі чотирьох художніх творів із зображенням євангелістів роботи видатного голландського портретиста Ф. Гальса. Також під час зустрічі Д. Лехельт повідомив про рішення Надзвичайного і Повноважного Посла Федеративної Республіки Німеччина в Україні К. Вайля стосовно проведення в Україні кожного року восени Днів німецької культури в Україні.

У рамках Дня міста в центрі Івано-Франківська по вулиці Січових Стрільців було відкрито Центр польської культури та європейського діалогу. Під час урочистостей заступник міністра закордонних справ Республіки Польща Є. Пом'яновський вручив президентські нагороди своєї країни – кавалерські хрести ордена „Заслуги Республіки Польща” голові Івано-Франківської облдержадміністрації М. Вишиванюку, міському голові обласного центру В. Анушкевичусу та його першому заступнику З. Фітелю. За словами польського гостя, таких високих відзнак перші особи Прикарпаття удостоєні за заслуги в розвитку польсько-української співпраці, черговим свідченням якої стало відкриття центру. Відтепер у приміщенні закладу проходять лекції, виставки, концерти, зустрічі членів польських товариств, працюватимуть курси польської, англійської мов, відбуватиметься обмін позитивним досвідом, презентуватимуть сучасні проекти. Присутній на урочистостях генеральний консул Республіки Польща у Львові Я. Дрозд повідомив, що за рік аналогічний центр буде створено у Львові.

Болгарська делегація на чолі з віце-президентом М. Поповою взяла участь у святкуванні Дня Києва та разом із ректором Київського національного університету ім. Т. Шевченка Л. Губерським відкрила Центр болгаристики в КНУ ім. Т. Шевченка. Також, у рамках Дня слов'янської писемності та культури болгарські гості взяли участь у церемонії покладання квітів до пам'ятника святим рівноапостольним Кирилу та Мефодію біля центрального корпусу Одеського національного університету ім. І. Мечникова та до Меморіалу ополченцям у місті Болграді Одеської області.

Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Італія в Україні Ф. Романо, взяв участь у відкритті пам'ятника „Історія кохання” у Маріїнському парку. Скульптура увіковічила невіддане часу та відстані почуття італійця Л. Педутто та українки М. Юрзук, яких поєднала та розлучила Друга світова війна. За словами Ф. Романо сьогодні Італія та Україна активно розвиваються у багатьох сферах, але саме гуманітарне співробітництво і взаємне культурне збагачення є найбільш цінним внеском у зміцнення стосунків між двома країнами.

За кордоном

Делегація України на чолі з першим заступником Міністра культури України Т. Г. Коханом та Послом України в Республіці Вірменія І. П. Кухтою взяла участь в урочистій церемонії відкриття пам'ятника Т. Шевченку в Єревані та церкви Св. Ованеса в Абовяні (Вірменія).

Можливість поділитися кращим досвідом, а також започаткувати нові ініціативи у межах міжкультурної платформи надав своїм учасникам Другий всесвітній форум з питань міжкультурного діалогу, який проходив наприкінці травня у Баку (Республіка Азербайджан). Зокрема, у заході брав участь заступник Міністра культури України В. С. Балюрко.

19 травня відбулося урочисте відкриття парку українсько-турецької дружби „Миколаїв-парк”, розташованого у Нілюфері, районі провінції Бурса (Туреччина). У святковій церемонії взяла участь українська делегація на чолі із першим заступником міського голови Миколаєва Ю. Андрієнком.

Нагороди

В Україні

Надзвичайний і Повноважний посол Аргентинської Республіки Ліла Ролдан Васкес Де Муан вручила орден Травня „За заслуги”, що символізує початок боротьби аргентинців за свою державність, українському письменникові, члену редколегії „Української літературної газети” С. Борщевському напередодні національного свята республіки – річниці Травневої революції. С. Борщевський є першим українським перекладачем, якого відзначено за численні переклади аргентинської літератури в Україні.

За кордоном

У „Президент-готелі” у Москві (РФ) журі „Російської Премії”, яку вручають авторам, що живуть за кордоном Російської Федерації, і які пишуть російською мовою, оголосило переможців. Кращою в номінації „Мала проза” визнано прозаїка, журналіста, перекладача з Чернівців М. Гончарову за повість „Дракон з Перкалаба”. У номінації „Велика проза” першу премію вручено В. Рафеєнку з Донецька, за роман „Демон Декарта”.

Відомий український композитор і диригент К. Карабиць, який нині обіймає посаду головного диригента Борнмутського симфонічного оркестру (Велика Британія), отримав престижну нагороду британського Королівського філармонічного товариства у номінації – „Диригент року”.

Дні культури

В Україні

У рамках відзначення Днів Європи в Україні для мешканців 19 регіонів країни з 7 по 27 травня за участю країн-членів Європейського Союзу було організовано наступні заходи: євроквартали (павільйони країн Євросоюзу і України); інформаційні намети, де можна отримати інформацію пізнавального, культурного і просвітницького характеру про кожну представлену державу; інтерактивні ігри; виставки; майстер-класи та концертні програми (18 травня у 18 областях та 24 травня – у АР Крим).

14 травня Голова Представництва ЄС в Україні Я. Томбінський, Посол Республіки Франція в Україні А. Ремі та Посол Республіки Хорватія в Україні Т. Відошевіч офіційно відкрили Європейський тиждень культури. Захід розпочався із фотовиставки під назвою „Homo Urbanus Europe anus” – „Людина в міському просторі Європи”. На виставці, що відбулася у київському Музеї мистецтв ім. В. та Б. Ханенків, було представлено світлини з 12 столиць Європи, зроблені французьким фотографом Ж.-М. Карасі. В програмі заходу було безліч цікавих та захоплюючих культурних подій – від виконання „Messada Requium” Д. Верді до лекцій про досвід держав-членів ЄС у Європейському Союзі, поетичні читання, безкоштовні майстерні з вивчення мов, уроки французької пісні, виставки, концерти, показ фільмів, зроблених країнами-членами Євросоюзу.

В Івано-Франківську пройшли Дні Америки за участю Надзвичайного і Повноважного Посла США в Україні Д. Теффта. Після ранкової зустрічі з головою облдержадміністрації М. Вишиванюком представники дипломатичного представництва поспілкувалися зі студентами та викладачами Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Гості презентували івано-франківцям чимало освітніх та культурних заходів, що дали можливість глибше пізнати Америку та американців. В обласній науковій універсальній книгозбірні ім. І. Франка відбулася презентація „Електронні книжки і пристрої для читання в бібліотеках, американська модель”, в рамках якої пройшла лекція для профільних фахівців та знавців англійської мови. Було відкрито виставку фотографій, у місцевих кінотеатрах пройшов показ класичних американських „німих” фільмів під акомпанемент музикантів з групи „Аллой Оркестра”, а також документальних кінострічок „Планета Бі-бой” і „Генерал”. Посол Д. Теффт зустрівся із керівниками міста та області, підприємцями і установами, що отримували фінансування від Агентства США з міжнародного роз-

виту (USAID) та інших програм допомоги. Також в обласному центрі гостювали шеф-кухарі, які провели кулінарний майстер-клас „Їжа корінних американців” та презентували однойменну виставку. Дні Америки завершалися „Ярмарком освіти” в Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника.

24 травня-2 червня пройшли III Дні чеської культури в Ужгороді. У програмі фестивалю: відкриття меморіальної дошки, присвяченої першому президенту Чехословаччини Т. Г. Масарику, та міні-пам'ятника символу міста Їглави на перилах Київської набережної; виступи рок-гуртів із Чехії „Lady Cate”, „Vigo”, „Arciskacany morava”, „China blue”, „Jarda hypochondr a divana parta”. Протягом усього заходу ужгородців та гостей міста розважав гурт „Svejk band”.

Конкурси

За кордоном

Представниця від України співачка З. Огневич з композицією „Gravity” посіла третє місце на 58-му Міжнародному пісенному конкурсі „Євробачення–2013”, що відбувся у шведському місті Мальме.

Фестивалі

В Україні

Композитори, музичні колективи та виконавці з Австрії, Англії, Аргентини, Литви, Німеччини, Польщі, Росії, США та України взяли участь у XXIII Міжнародному фестивалі „Музичні прем'єри сезону”, який проходив у Колонному залі ім. М. Лисенка Національної філармонії України. У програмі фестивалю, зокрема, Національний одеський філармонійний оркестр на чолі з художнім керівником та головним диригентом Х. Ерлом разом із австрійськими солістами Р. Кюбльбеком (концертмейстер групи труб Віденського симфонічного оркестру) та Д. Кюбльбеком (концертмейстер групи тромбонів Віденського філармонійного оркестру) виконали подвійний концерт для труби та тромбона з оркестром Р. Зюсса (Австрія). Також відбувся виступ арфістки Й. Кондонасіс (США) з оркестром „Morpheus” зі спеціально написаним для неї концертом для арфи американського композитора Л. Кайзера.

На I Відкритому міжнародному конкурсі-фестивалі сучасного музичного мистецтва „DonbasModernMusicArt – 2013”, що проходив у Донецьку з 13 по 18 травня, виступали митці з України, країн Європи та Азії. У програмі: вечір Вітольда Лютославського (до 100-річчя з дня народження композитора), прозвучали твори – „Мала сюїта”, „Фортепіанний концерт”, „Книга для оркестру”, „Спів-квіти і спів-казки”; майстер-класи від членів журі та гостей фестивалю, концерт камерної музики; закриття фестивалю з програмою „Музика нашого часу: Швеція / Фінляндія – Японія – Україна” свої твори представили сучасні

композитори К. Ахо (Фінляндія), М. Таллі, Т. Лільехольм (Швеція), а також Масатака Мацуо (Японія), який диригував усією програмою закриття.

За участю дитячих ансамблів з України, Грузії, Молдови, Словаччини, Хорватії, Сербії, а також колективів національних меншин та столичних хореографічних колективів у Києві з 31 травня до 2 червня проходив IV Міжнародний благодійний фестиваль дитячо-юнацької творчості „Сонячний каштанчик”, приурочений до Міжнародного дня захисту дітей. Крім різноманітної програми фестивалю делегації учасників взяли участь в офіційних прийомах у святошинській районній державній адміністрації та у Міністерстві культури України.

У цьому році на VIII Міжнародному фестивалі поезії „Київські Лаври” побували більше ніж 100 поетів з України, Білорусі, РФ, Польщі, Грузії, Німеччини та США, зокрема: Н. Джорджанелі, Ш. Іаташвілі, Д. Канчашвілі, П. Шамугія (Грузія), Р. Мацей, Ю. Федорчук (Польща), Н. Ямакова (Ізраїль), Б. Кенжеєв, А. Гріцман, О. Цветков, В. Махно (США), М. Ватутіна, О. Кашеєв, М. Маркова (РФ). У рамках музичної частини фестивалю виступили група З. Прилепіна „Елефанк” (РФ) і львівська команда „Bubblehead”.

Провідні хорові колективи з України, РФ, Німеччини, Швейцарії, Норвегії, Молдови, Грузії взяли участь V Міжнародній Пасхальній асамблеї „Господи, Господи, силою твоєю” до 1025-річчя хрещення Київської Русі та 100-річчя НМАУ ім. П. Чайковського, що проходила у Софії Київській за сприяння посольств – РФ, Італії, Німеччини, Грузії, Швейцарії, Норвегії, Молдови, Представництва Росспівробітництва в Україні, Італійського інституту культури в Києві. Серед учасників: хорова капела ім. С. Рахманінова (м. Тамбов, РФ), жіночий хор „Cantabile” (Молдова), чоловічий ансамбль „Урмулі” (Грузія), балет „EnsembleultraSchall” (Базель, Швейцарія), ансамбль солістів оркестру народних інструментів ім. Осипова (Москва, РФ), ансамбль „Scolacantorum” (Осло, Норвегія), піаніст М. Банк (РФ), а також солісти Національної опери України, хор, оркестр та солісти Оперної студії НМАУ ім. П.І. Чайковського.

За кордоном

Під почесним патронатом Посольства України в Республіці Польща у місті Познань з 13 по 26 травня проходив VI фестиваль культури „Українська весна 2013”. Організатором фестивалю традиційно виступило Познанське громадсько-культурне товариство „Польща-Україна” та Почесне консульство України в Познані. Цьогорічний фестиваль зосередив увагу на історії, культурі та спорті України як вагомих чинниках формування добросусідських відносин з Республікою Польща. У програмі заходу: дискусії з історичної тематики, літературні виступи, концерти українських музичних колективів, експозиції світлин, графіки та ікон українських майстрів, ярмарки, спортивні заходи та релігійне богослужіння. Крім того, відбулася демонстрація фільму „Україна – час старт!”, концерти студентського симфонічного оркестру Львівської національ-

ної музичної академії ім. М. В. Лисенка, групи „Запаска”, проведення літургії на честь 1025-ї річниці хрещення Київської Русі. Одночасно у Познані, а також містах Гнезно, Лешно і Збоншин, було проведено українські ярмарки.

З 16 по 21 травня у Новосибірську (РФ) відбулися VIII відкриті молодіжні Дельфійські ігри країн-учасниць СНД „Будь у мистецтві!”. До складу української делегації увійшли 8 конкурсантів, які змагалися у наступних номінаціях: фортепіано, скрипка, класичний танок, акордеон/баян, академічний спів, народний спів, образотворче мистецтво. Ігри проводилися за 19 мистецькими номінаціями на змагальних площадках 18 закладів культури. Українська збірна команда виборола: золоту медаль – Ж. Губанова, номінація „Класичний танок”; срібну медаль – А. Палівода, номінація „Образотворче мистецтво”; бронзову медаль – Г. Міронова, номінація „Народний спів”; диплом – Я. Олійник, номінація „Фортепіано”. До складу міжнародного журі від України увійшли: номінація „Народний спів” – заслужена артистка України, художній керівник дитячої зразкової вокально-хорової студії „Диво Калинове” О. Калінчук-Роздобудько; номінація „Скрипка” – професор кафедри камерного ансамблю і квартету Львівської національної музичної академії ім. М. Лисенка, член Національної ліги українських композиторів Ю. Соколовський; номінація „Акордеон/баян” – народна артистка України, професор Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського Є. Черказова.

Артисти-вокалісти з України, Австрії, Франції, Румунії, РФ, Литви, Польщі, Хорватії, Казахстану, Азербайджану, Ірану та інших країн взяли участь у Міжнародному мистецькому фестивалі „O-Fest 2013”. У основній програмі – оперета, мюзикл, опера, джаз, фольк, естрадна музика, сучасна поезія, саунд-інсталяції та інше.

Театральні фестивалі В Україні

17 травня у Дніпродзержинську пройшов IX Міжнародний театральний фестиваль „Класика сьогодні”. Участь у фестивалі взяли 14 театрів з десяти країн: України, Грузії, РФ, Білорусі, Казахстану, Азербайджану, Придністровської Молдавської Республіки, Італії, Ізраїлю, Португалії. Окрім конкурсних вистав, у програмі фестивалю – карнавал, вогняне шоу та феєрверк, фестивальний концерт-капусник, семінар для художників-сценографів „Технології творчого пошуку у сучасній сценографії”, який провела художник-постановник, викладач Санкт-Петербурзької консерваторії Т. Астафьєва, а також ярмарок місцевих народних промислів. До складу журі фестивалю увійшли провідні театральні діячі та критики, зокрема: театральний критик, президент фонду О. Єфремова А. Єфремова (Москва) та заслужений артист РФ, артист та режисер Санкт-Петербурзького Молодіжного театру на Фонтанці М. Черняк. Переможцями стали: у номінації „краща чоловіча роль” – І. Гусейнов (Ізраїль); „краща

вистава” – „Середземноморська утопія” (Італія); „найкращий акторський ансамбль” – „Гравці” (РФ); „краща жіноча роль” – А. Грохова (Білорусь).

31 виставу театральних колективів з України, РФ, Білорусі, Румунії, Португалії, Латвії, Литви, Угорщини, Грузії, Ізраїлю та Франції було представлено на XV ювілейному Міжнародному театральному фестивалі „Мельпомена Таврії”, що проходив з 24 травня по 2 червня у Херсоні. Кращою постановкою було визнано „Король Лір” Володимирського обласного академічного драматичного театру (РФ). Нагороду „За плідну співпрацю, творчість і високу акторську майстерність” отримав Республіканський театр білоруської драматургії (Мінськ, Білорусь) за патріотичну виставу про життя білоруського поета Я. Купали під однойменною назвою „Янка Купала. Кола раю”.

У Черкасах відбувся VIII Міжнародний театральний фестиваль „Сцена людства” за участю театральних колективів з України, Португалії та Білорусі. Театр „Companiadetheatrodetraga” (Брага, Португалія) показав виставу „Концерт на замовлення” Ф. Кройца, а Республіканський театр білоруської драматургії – рок-фольк-оперу „Одвічна пісня” за твором Я. Купала.

Колективи з Болгарії, Румунії, Казахстану, Литви, Молдови, РФ представляли лялькове мистецтво на VIII Міжнародному фестивалі театрів ляльок „Подільська лялька – 2013” у Вінниці. Гран-прі фестивалю отримав Белгородський державний театр ляльок (РФ), а III-тє місце – Брянський обласний театр ляльок (РФ).

У IX Міжнародному фестивалі театрів ляльок „Золотий Телесик”, що проходив 21–24 травня у Львові, взяли участь 16 колективів з України, Польщі, Ізраїлю, Болгарії, Білорусі і Молдови.

На VIII Міжнародному фестивалі театрів ляльок „Подільська лялька – 2013”, приуроченого до 75-ї річниці Вінницького академічного обласного театру ляльок, 19 творчих колективів з Болгарії, Румунії, Казахстану, Литви, Молдови, РФ, України представили своє лялькове мистецтво. Гран-прі фестивалю отримав Белгородський державний театр ляльок (РФ).

У IV Міжнародному історичному фестивалі „Середньовічний Хотин”, який щороку проходить на території Хотинської фортеці Чернівецької області, взяли участь кращі представники клубів історичної реконструкції та середньовічного бою з України, РФ, Білорусі та Молдови. Також, крім видовищних одиночних і масових піших боїв, на фестивалі вперше відбувся найбільший кінний турнір „Битва Столиць” за участю вершників з Москви, Санкт-Петербурга і Кам'янця-Подільського.

Гастролі

В Україні

Італійський інститут культури в Україні та Національна філармонія України урочистим концертом розпочали святкування в Україні 200-річчя від

дня народження Д. Верді (1813-1901) та цикл концертів „Золоті сторінки італійської музики”. Українсько-італійський мистецький проект, що Італійський інститут культури в Україні та Національна філармонія України поновили в цьому році, передбачає спільну організацію близько 10 концертів протягом 2013 року. Почесними гостями заходу стали Надзвичайний та Повноважний Посол Італійської Республіки в Україні Ф.Романо та Міністр культури України Л. М. Новохатько.

У Національному палаці мистецтв „Україна” гастролували: М. Болтон (США), Т. Гвердцителі з програмою „Весняна рапсодія” (Грузія), Д. Кокер (Велика Британія).

Театр В Україні

Будапештський театр оперети презентував музичну виставу „Сільва” І.Кальмана у залі обласного музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської в Чернівцях. Вистава йшла угорською мовою з титрами на спеціальному екрані над сценою.

Виставки В Україні

Виставку творів угорсько-французького художника В. Вазарелі „Спадщина і міф Віктора Вазарелі” за підтримки Посольства Угорщини в Україні було презентовано в Харкові, у „ЄрмиловЦентрі”. Жителі й гості міста могли побачити близько 100 творів художника (серіграфій, підписаних самим автором). Мета виставки – познайомити українську аудиторію з творчою спадщиною Угорщини, тим самим популяризуючи європейські культурні цінності.

За ініціативи Посольства Індонезії в Україні у столичному „Українському домі” відбулася виставка індонезійської культури та ремесел „Вікна в Індонезію – 2013”. На виставці можна було побачити й придбати індонезійську косметику, одяг, ювелірні прикраси, сувеніри, вироби зі шкіри і навіть спробувати їхні страви.

За кордоном

У приміщенні Російського культурного центру в Пекіні (КНР) проходила виставка творів живопису української художниці О. Яременко-Лю „Галактика Вернадського” та експозиції знімків, присвячених 150-річчю від дня народження видатного вченого.

В Абу-Дабі (ОАЕ) відкрилася галерея українського мистецтва, на якій представлено понад 100 робіт 12 художників і скульпторів. Зокрема, одне з експонованих полотен Т. Ягодкіної вже стало окрасою колекції шейха Заєдабін

Султана бін Халіфі Аль Нагаяна, представника правлячої ради Абу-Дабі та онука нинішнього президента ОАЕ.

Фотовиставки

В Україні

У столичному арт-центрі П. Гудімова „Я-Галерея” відбулася фотовиставка під назвою „Анна і Єва” канадсько-російської художниці українського походження В. Сорочинські. В проекті за допомогою психологічних і наповнених метафорою постановочних сюжетів відображено реальні стосунки між матір'ю та дочкою.

Музеї

В Україні

15 провідних музеїв, архівів, бібліотек України та РФ взяли участь у міжнародному проекті Національного музею історії України і Музею історичних та культурних реліквій родини Шереметьєвих – виставці „Віхи історії: тисячоліття української печатки”, яка відкрилась у Києві в Національному музеї історії України. Представлено понад 400 печаток, що відображають різні періоди культурного та історичного розвитку України упродовж 1000 років.

Протягом місяця травня у Національному музеї мистецтв ім. Б. та В. Ханенків за підтримки Надзвичайного і Повноважного Посла Італії в Україні Ф. Романо проходила виставка – „Європейський вимір”. Захід було приурочено до святкування Дня Києва та присвячено 1025-річчю хрещення Київської Русі. В експозиції представлено три шедеври пізнього Відродження з музеїв Італії – „Венера та Адоніс” Т. Вечелліо, вітарна картина „Ісус Христос” провідного майстра італійського бароко Г. Рені та величний гобелен „Дивний вилов риби”, створений на основі композиції Р. Санті. Шедевр Тіціана надано Національною галереєю старовинного мистецтва у „Палаццо Барберіні” (Рим, Італія), а твір Г. Рені та гобелен – музеєм-скарбницею „Санта Каса ді Лорето”.

Книжкові виставки, презентації

В Україні

У рамках III Міжнародного фестивалю „Книжковий Арсенал” на 10 майданчиках Національного культурно-мистецького та музейного комплексу „Мистецький Арсенал” у Києві пройшло понад 200 подій. Захід відвідали літературні діячі, митці й музиканти із Франції, Австрії, Швейцарії, Німеччини, Польщі, Чехії, РФ, США та відомі письменники, які представляли свої нові книги, переклади українською. Зокрема, французькі письменники презентували: Т. Есс – роман „Демон”, а Ж.-К.Маркаде – монографію „Малевич”. Спеціальним гостем фестивалю став польський письменник Я. Л. Вишневський, який представив дві нові книги для дорослих і дітей.

„Книжковий Арсенал” уперше в Україні презентував Міжнародну виставку „Білі Ворони 2013” – експозицію найкрасивіших дитячих книг із 40 країн, яку щорічно спеціально готує до міжнародного дитячого книжкового ярмарку в Болоньї (Італія) найбільша у світі бібліотека для дітей і юнацтва в Мюнхені (Німеччина). Серед гостей дитячої програми – чеський графік, книжковий дизайнер М. Кубат. Також у програмі були два науково-популярні шоу, котрі провів російський журналіст, редактор І. Колмановський.

Крім того, „Книжковий Арсенал” у партнерстві з агенцією „УХО”, за підтримки групи компаній „АіС” презентував витончену вечірню музично-літературну програму – Фестиваль нової музики. Дев’ять концертів відомих на весь світ сучасних композиторів і виконавців із України, США, Великої Британії, Японії, Італії, Росії та України: Г. Ключевек (США), Н. Горват, П. Бастьєн (Франція), О. Чен (США, Китай), Л. Гаджеро, Е. Торкваті (Італія), „NewEraOrchestra”, Ансамбль „Constant Y” (Україна). Центральною подією програми була світова прем’єра моноопери С. Луньова на вірші Л. Керролла з „Аліси в країні чудес” у виконанні Національного симфонічного оркестру, диригент – В. Сіренко, солістка – Л. Зюбіна.

Фестиваль відбувся за підтримки Французького Інституту в Україні, Польського Інституту у Києві, Посольства Швейцарії в Україні, Австрійського культурного форуму у Києві, Гете-Інституту в Україні, Чеського Центру у Києві.

У приміщенні Національної парламентської бібліотеки України відбулася презентація видання українською мовою роману „Тихий Дон” М. Шолохова, здійсненого московським видавництвом „Дружба літератур” (РФ) з ініціативи Міжнародного Шолоховського комітету. Переклав роман Генеральний директор спілки письменників РФ В. Середін. У заході взяли участь українські та російські письменники, історики, видавці, громадські діячі.

Конференції

В Україні

23–24 травня на базі Харківської державної академії культури відбувся Міжнародний симпозіум з питань культурно-мистецької освіти, у якому взяли участь науковці України, Болгарії, США, Данії, Італії, Латвії, Росії, Білорусі та Китаю, представники вищих навчальних закладів культури і мистецтв. На пленарному засіданні учасники наукового форуму презентували системи культурно-мистецької освіти України, Данії та Болгарії, визначили основні особливості підготовки кадрів для галузі культури в європейських країнах. У рамках симпозіуму відбувся міждисциплінарний круглий стіл „ВНЗ культури і мистецтв в єдиному освітньому просторі”, на якому було обговорено проблемні питання культурно-мистецької освіти в Україні та вироблено рекомендації щодо подальших дій для поліпшення умов її розвитку. Також, пройшли майстер-класи з

театрального та народнопісенного мистецтва, в тому числі за участю представників Белгородського інституту мистецтв і культури (РФ).

За участю представників з Білорусі, Польщі, Німеччини, України та РФ було проведено Міжнародну науково-практичну конференцію „Повернення національного культурного надбання: здобутки та перспективи українсько-європейської співпраці”, яка проходила у приміщенні Будинку митрополита на території Національного заповідника „Софія Київська” 15–16 травня. Було обговорено широке коло питань, пов’язаних з проблемою пошуку, наукового вивчення, обліку та повернення втраченого культурного надбання, правового регулювання охорони культурних цінностей. Під час конференції пройшла урочиста презентація книги д.ю.н. В. І. Акуленка „Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України” і виставка друкованих видань (монографії О.К. Федорука, науково-методичні видання С. І. Кота, О. О. Нестулі, Ю. К. Савчука, каталоги втрат тощо) з окресленої проблематики. Організатори конференції – Міністерство культури України, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв, Національний заповідник „Софія Київська”.

28–31 травня провідні фахівці реставраційної та музейної справи, науковці (понад 500 осіб), які опікуються збереженням історико-культурного надбання з України, РФ, Польщі, Латвії, Грузії та інших країн світу, поділилися професійними здобутками, результатами практичної діяльності та обговорили найактуальніші питання сучасного стану галузі на ІХ Міжнародній науково-практичній конференції „Дослідження, консервація та реставрація музейних пам’яток: досягнення, тенденції розвитку”, що проходила у приміщенні Київського міського будинку учителя. У програмі конференції – доповіді, повідомлення художників-реставраторів, науковців зі всесвітньовідомих реставраційних центрів, музейних закладів, архівів, бібліотек, вищих навчальних закладів, науково-дослідних установ, зокрема: Державного Ермітажу (Санкт-Петербург, РФ), Російського науково-дослідного інституту культурного і природного надбання ім. Д. С. Ліхачова (Москва, РФ), Латвійського національного художнього музею та Національної бібліотеки Латвії (Рига), Національного архіву Міністерства юстиції Грузії (Тбілісі), Інституту дослідження, реставрації й консервації культурного надбання Університету М. Коперника (Торунь, Польща) та багатьох інших.

Дослідники з України, Білорусі та РФ взяли участь у VII Міжнародній науково-практичній конференції „Софійські читання” у рамках відзначення 90-річчя від дня народження дослідника пам’яток Національного заповідника „Софія Київська”, професора, доктора історичних наук С. О. Висоцького. На конференції, яка проходила у приміщенні Національного заповідника „Софія Київська” було висвітлено питання історичного, архітектурного, джерелознавчого, культурологічного, мистецтвознавчого, археологічного, палеографічного,

пам'ятко-охоронного, релігійознавчого та інших аспектів вивчення пам'яток християнського мистецтва.

Представники науки й культури РФ, України та Білорусі на Міжнародній науково-практичній конференції „Цінності слов'янського світу”, що проходила в рамках XI Міжнародного форуму „Дні слов'янської писемності й культури” у Луганську, обговорили питання духовної консолідації нащадків усіх слов'янських народів через вивчення та усвідомлення унікальності слов'янської цивілізації. Учасники відзначали, що гуманітарні науки в сучасному світі стають дедалі потужнішим інструментом впливу на глобальні процеси в державі через формування світогляду особистості.

Кіно В Україні

Кінострічки режисерів з Швейцарії, Італії, Індії, України, Норвегії, РФ, Бразилії, Фінляндії та ін. було представлено на XII Київському міжнародному фестивалі документальних фільмів „Кінолітопис–2013”, що проходив у Будинку архітектора. Серед журі – мистецтвознавець Т. Цветанова (Болгарія), заслужений працівник культури, кінорежисер, кінопродюсер Н. Голубь (Молдова). Гран-прі отримала стрічка „Смітник” реж. К. Брейді (США). У номінації «за документальні роботи, що були зняті в умовах небезпечних для життя. “Все заради кадру”» нагороду „Золотий кадр” отримав фільм „Спрага світу” (реж. Я. Артюс – Бертран, 2012, Франція); в номінації „найкраща операторська робота” нагорода „Срібний кадр” – у фільму „Горизонт” (реж. С. Еріксон, 2013, Норвегія); у номінації „за найкращу режисуру в документальному кіно” нагорода „Київська кінопремія” – у фільму „П'ятизіркове існування” (реж. С. Лінден, 2011, Фінляндія); у номінації „за розкриття образу людини, яка зберігає пам'ять історії світового кінематографа” нагорода „Нестор Літописець” – у стрічки „Целулоїдна людина” (реж. Ш. С. Дангагпур, 2012, Індія); у номінації „найкращий фільм військово-патріотичної тематики” нагорода ім. С. Говорухіна „Жертовне серце” – у фільму „Союзники. Вірою і Правдою” (реж. С. Зайцев, 2012, РФ).

14 травня в Культурному центрі «Кінотеатр „Київ”» за підтримки Посольства США в Україні відбувся унікальний кіноконцерт: „AlloyOrchestra і кінематографічний геній Бастера Кітона”, де було представлено німий фільм 1926 року „Генерал” (кінокомедія про паровозні перегони Б.Кітона) з музичним супроводом американського тріо „AlloyOrchestra”.

А з 16 по 21 травня тут же за підтримки Посольства Угорщини в Україні пройшов IV фестиваль „Сучасне кіно Угорщини”, приурочений до святкування Дня Європи в Україні. У програмі показу 5 романтичних комедій: „Зроблено в Угорщині” (реж. Г. Фоньо), „Дев'ять з половиною побачень” (реж. Т. Шаш), „Секс і більше нічого” (реж. Х. Року), „Багатоженець” (реж. Д. Орос), „S.O.S Love! Контракт на мільйон доларів” (реж. Т. Шаш).

З 29 травня по 4 червня в Україні тривали VIII Дні польського кіно. Цього року захід пройшов у 6 містах України: Києві, Одесі, Донецьку, Вінниці, Харкові та Сімферополі. Було представлено 7 найкращих стрічок, створених упродовж останніх 2 років, різних за жанрово-стильовою палітрою. Почесним гостем заходу став відомий режисер П. Тшаскальський, який презентував на відкритті свою нову стрічку „Мій велосипед”. Організатори проекту: Польський інститут у Києві, Інститут А. Міцкевича у Варшаві, Польський інститут кіномистецтва, мережа кінотеатрів „Кінопалац”.

248 фільмів із 33 країн світу було надіслано до Харкова для участі в V Міжнародному фестивалі короткометражних фільмів „Харківський бузок”. Конкурсна комісія вибрала для показів 36 фільмів тривалістю не більше 30 хвилин, створених у 2012–2013 роках. За вибором комісії за перемогу в номінації „Ігрове кіно” боролася 21 картина, в номінації „Документальне кіно” – 7, а в „Анімації” – 8. Ці стрічки створено режисерами з країн СНД, Євросоюзу, Китаю, Канади і Нової Зеландії. Основною базою безкоштовних показів були міський кінотеатр „Боммэръ” та Інформаційно-виставковий центр „Бузок”. У Палаці студентів Національного університету „Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого” відбулася урочиста церемонія нагородження переможців. На заході були присутні Почесний президент фестивалю, актриса М. Демонжо (Франція), актриса М. Мерсьє (Франція), Генеральний консул Республіки Польща в Харкові Я. Гранат, член Правління Союзу кінематографістів РФ, голова журі, режисер, сценарист В. Фокін. Гран-прі фестивалю було присуджено фільму „Пуритани” американського режисера Ш. Робінсона. Переможець у номінації „Кращий ігровий фільм” – „Порожнеча” (реж. П. Юрек, Польща), у номінації „Кращий неігровий фільм” – „Більше, ніж морозиво WongKwong” (реж. Р. Льюнг, КНР). У номінації „Краща режисура” переможцем стала режисер І. Ізмєтьєва (фільм „Картина ідеальна”, Велика Британія), а у номінації „Кращий анімаційний фільм” – мультфільм „Дощ іде” (реж. А. Шепілова, РФ). Приз у номінації „Кращий сценарій” отримала Т. Будицька („Просте жіноче щастя”, РФ), а за „Кращу операторську роботу” – М. Розете („Голос”, Іспанія). Приз М. Демонжо отримав фільм „Контратака 007” (реж. С. Геру, Франція). У рамках фестивалю на фасадах будинків у центрі міста (вул. Сумська та Слюсарний провулок) було відкрито три меморіальні дошки: фотографу і автору першого документального фільму Російської імперії, знятого на Харківщині, А. Федецькому; кінематографісту, видавцю, родоначальнику азербайджанського кінематографа О. Мішону і засновнику Одеської кіностудії та кількох кінотеатрів у Харкові Д. Харитонову (всі вони в різний час проживали або працювали у Харкові).

На IX Міжнародному телерадіофестивалі „Победили вместе” у Севастополі, присвячену 68-й річниці Перемоги у Великій Вітчизняній війні, представники телерадіокомпаній, творчих об'єднань, студій дев'яти країн: України, РФ, Казахстану, Вірменії, Білорусі, Грузії, Молдови, Литви та Китаю представили на суд міжнародного журі майже 200 робіт. Це телевізійні програми, ігрові та

документальні фільми, телесеріали, повнометражні стрічки, радіонариси, інтерв'ю, музичні фільми тощо. Серед переможців творчі об'єднання Білорусі, Китаю, РФ, Казахстану, Молдови, Вірменії. Журі, зокрема, заснувало номінацію „кращий ігровий телевізійний фільм”. Переможцем став телесеріал „Касим” (Казахстан–РФ–Україна). Також у програмі фестивалю були творчі зустрічі, майстер-класи, конференції та екскурсії.

„Фестиваль ізраїльського кіно в Україні”, присвячений 65-й річниці незалежності держави Ізраїль, пройшов у чотирьох містах України – Києві, Одесі, Вінниці та Чернівцях. У програмі картини: „Примітка” (реж. Д. Седар) „Доброго ранку, пане Фідельман!” (реж. Й. Мадмоні), „Хава Нагіла” (Р. Гроссман), „Заповнити порожнечу” (Р. Бурштейн), „Потоп” (Г. Наттіва).

Представники 24 мультиплікаційних студій з України та РФ віком від 3 до 18 років взяли участь у V Міжнародному дитячому мультиплікаційному фестивалі „Сюрприз” у Луганську. Програма фестивалю включала захоплюючі та пізнавальні майстер-класи, творчі зустрічі з членами журі, відкриті покази мультфільмів у кінотеатрі „Україна” і концертному залі Луганської державної академії культури і мистецтв, під час яких глядачі побачили 104 групових та індивідуальних робіт конкурсантів. Гран-прі отримав мультфільм „А чи віриш ти в диво?” анімаційного відділення муніципального бюджетного освітнього закладу додаткової освіти дітей „Дитяча школа мистецтв № 50” (Кемерово, РФ); у номінації „Наймолодший мультиплікатор” – „Казки про пап” студії мультиплікації „Кавун” при Клубі дитячої технічної творчості „Прогрес” (Бердск, Новосибірська обл., РФ); у номінації „Золота миша” – „Дюльбаш” дитячої студії мультиплікаційного кіно „Семіраміда” (Карасук, Новосибірська обл., РФ); у номінації „Казка” – „Ланрелі” дитячої анімаційної студії „Сехрі-хохрі” (Нижньовартовськ, РФ).

Кінематографісти з 12 країн світу – України, РФ, Аргентини, Туреччини, Білорусі, Казахстану, Болгарії, Швеції, Франції, США, ОАЕ та Польщі взяли участь у XVI Міжнародному кінофестивалі „Бригантіна – 2013” у Запорізькій області. Більше ста повнометражних і короткометражних стрічок, представлених учасниками, демонструвалися на екранах кінотеатрів і сільських клубів у всіх районах області. Кращим фільмом – Гран-прі „Бригантіни – 2013”, на думку міжнародного журі (голова журі кінорежисер і продюсер А. Сейман, Туреччина) визнана драма „Сибір. Монамур” реж. В. Росса (РФ). Реж. І. Гюнеш (Туреччина) отримав приз „за кращу режисерську роботу”, завдяки своєму фільму „Куди падає вогонь”. „Краща жіноча роль” дісталася актрисі М. Поплавській (Польща) за фільм „Між двох вогнів” спільного виробництва Польщі і Швеції. Окрім цього, стрічка удостоєна спецпризу журі „За актуальність теми”.

За кордоном

Черговий 66-й Каннський міжнародний кінофестиваль тривав 15 по 26 травня у Франції. Цього року українське кіно у конкурсній програмі представлено не було. Однак, стрічки вітчизняних режисерів активно презентувалися на

кіноринку форуму. За підтримки Національного центру ім. О. Довженка, Державного агентства України з питань кіно та Благодійного фонду Ріната Ахметова „Розвиток України” у Каннах працював Український національний павільйон, де сучасне українське кіно було представлено готовими проектами, а також роботами, що перебувають на різних стадіях виробництва. Було проведено ряд зустрічей з питань міжнародного співробітництва, зокрема, з керівництвом Венеціанського кіноринку, Угорським національним фондом кіно, керівництвом Фонду кіно РФ, представниками Французької сінематеки (перемовини стосувалися показу ретроспективи українських фільмів у рамках щорічного Міжнародного кінофестивалю Французької сінематеки у 2014 році) тощо. Крім того, французька компанія „Independent” провела перемовини з українськими продюсерами щодо співпраці у виробництві в Україні фільму відомого сербського кінорежисера Е. Кустуріци.

Окрім павільйону, в одній із Каннських офіційних програм „Short Film Corner” – професійній секції, яка присвячена формату короткометражних фільмів, у Палаці фестивалів і конгресів, де організують показ фільмів та зустрічі зі спеціалістами кінематографу, було представлено 12 короткометражних українських фільмів: „Закон Мьорфі” (реж. О. Карплюк), „Дорога” (реж. М. Ксенди), „Посткриптум” (реж. А. Храмова, „Уроки української” (реж. Р. Батицький), „У ванній” (реж. І. Морозов), „Жовта квітка для месє Бурійона” (реж. Л. Артюгіна), „Структура кави” (реж. О. Бобало-Яремчук), „Портрет” (реж. А. Старова), „18 +” (реж. Р. Бровка), „Німфо” (реж. О. Боцевський), „Здогад” (реж. М. Литвин) і „Повернення (множина)” (реж. О. Ратій).

Вже традиційно на Каннському кіноринку було представлено головні українські кінофоруми: Міжнародний кінофестиваль „Молодість” та Одеський міжнародний кінофестиваль.

Матеріал підготувала

Ю. Я. Шевердіна,
редактор відділу
НАУІ Інформцентру з
питань культури та мистецтва

Комп’ютерне опрацювання та редагування **І. Г. Піленко**

Підписано до друку 27.06.2013. Обл.-вид. арк. 0,75. Б/т. Зам. 66. Безплатно

Ротапринт НПБ України, Київ-1, Грушевського, 1. Тел. 278–85–12